

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Gîlcă Anatolii Xxxxx, născut la xxxxx,
originar din Xxxxx, domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 28.03.2018 - 03.05.2018;
2. Instanța de apel : 21.05.2018 - 21.06.2018;
3. Instanța de recurs ordinar : 15.08.2018 - 19.09.2018.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 03 mai 2018, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Gîlcă Anatolii a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 110 (o sută zece) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a respins cerința acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare ca nefondată și neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Gîlcă Anatolii la data de 06.12.2017, aproximativ la ora 18:20 min., aflîndu-se la domiciliu său în s. Călimănești, r-ul Nisporeni, pe fonul unei cerți apărute între el și soția acestuia Xxxxx, acționînd intenționat, urmărind premeditat scopul provocării vătămarilor corporale acesteia,

fiind conștient de caracterul prejudiciabil al faptelor sale și urmările ce pot surveni, a luat un cuțit de bucătărie și i-a aplicat soției sale o lovitură în regiunea piciorului stâng, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 181D din 19.12.2017, plagă pe coapsa stângă, care a condiționat dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară.

Potrivit art. 133¹ Cod penal, relațiile dintre Gîlcă Anatolii și Xxxxx, cad sub incidența noțiunii de „membru de familie”.

Instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului în baza prevederilor art. 201¹ alin.(l) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi - *violență în familie, adică acțiunea intenționată manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în Procuratura r-lui Nisporeni, Caragia Gheorghe, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea laturii civile, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care de la inculpat să fie dispusă încasarea în beneficiului statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 448 lei.

În motivarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat că efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli, de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

În astfel de circumstanțe, acuzarea a considerat că cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Gîlcă Anatolii urmează să fie încasate din contul acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2018, apelul declarat de procurorul Caragia Gheorghe, a fost respins, ca nefondat și menținută sentința fără modificări.

În motivarea soluției date instanța de apel a constatat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate

corect, instanța de fond încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art. 201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi - *violență în familie, adică acțiunea intenționată manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale*.

Instanța de apel a menționat că cauza penală a fost examinată în instanța de fond în ordinea procedurii simplificate pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza cererii autentice și personale înaintate de către inculpatul Gîlcă Anatolii, fiind asistat de către avocat (f.d. 88).

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Potrivit textului apelului înaintat, procurorul a invocat ca temei de casare a sentinței faptul că instanța de fond în mod eronat nu a încasat cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizelor medico-legale în sumă totală de 448 lei din contul inculpatului Gîlcă Anatolii.

Totodată, instanța de apel a reținut că autorul apelului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și pedeapsa aplicată, dar nu este de acord cu faptul că instanța de fond nu a încasat din contul inculpatului cheltuielile judiciare.

Prin urmare, nici procurorul, nici inculpatul și avocatul, nici un alt careva participant la proces nu a atacat sentința în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului sau în partea stabilirii și individualizării pedepsei, motiv pentru care instanța de apel nu s-a expus asupra judecării fondului cauzei în această parte și s-a expus doar în privința neîncasării de către prima instanță a cheltuielilor de judecată solicitate de către procuror.

Analizând apelul procurorului prin temeiul invocat de către apelant în raport cu motivele invocate în apel, Colegiul penal a constatat că acesta nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate din următoarele considerente.

Conform art. 2 al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016, ordonator al expertizei judiciare - este organul de urmărire penală, instanța de judecată sau un alt participant al unui proces derulat conform legislației de procedură civilă, penală sau contravențională (denumită în continuare legislație de procedură), care are dreptul de a dispune sau de a solicita în mod independent efectuarea unei expertize judiciare.

Prin urmare, ordonatorul expertizei la caz este organul de urmărire penală, de către procuror în baza ordonanței, care în baza art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a dispus efectuarea expertizei judiciare în mod obligatoriu, pentru constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii deoarece prin alte probe

nu poate fi stabilit adevărul în cauză. Organul de urmărire penală era obligat să dispună efectuarea expertizei judiciare pentru a putea incrimina inculpatului comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi - *violență în familie, adică acțiunea intenționată manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale.*

Astfel, cheltuielile judiciare solicitate de către acuzatorul de stat în sumă de 448 lei, suportate pentru efectuarea expertizei judiciare, reprezintă cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, or, normele procesual penale nu prevăd încasarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză obligatorie necesare organului de urmărire penală pentru acumularea probatoriului în dosar, iar la caz, expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală pentru a determina gradul vătămarilor corporale cauzate părții vătămate Gîlcă Maria prin acțiunile inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel nu s-a implicat în casarea sentinței instanței de fond, or, instanța de fond în mod întemeiat a respins solicitarea acuzatorului de stat de încasare din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în mărime de 448 lei, deoarece cheltuielile invocate nu pot fi puse în sarcina inculpatului, constituind cheltuieli inerente efectuării urmăririi penale ce urmează a fi suportate de către stat, expertizele fiind ordonate de organul de urmărire penală.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, în termen la data de 10 iulie 2018, prin care indicînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate în partea ce ține de soluția dispusă cu privire la cheltuielile judiciare și cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în instanța de apel, de către un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, toate fiind valabile în prezenta cauză penală;

- recurentul a mai menționat că cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Gîlcă Anatolii urmează a fi încasate din contul acestuia, făcînd trimitere la art. 227-229 Cod de procedură penală și modificările survenite la art. 143 Cod procedură penală în vigoare din 09.02.2018.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temeiul de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată, că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, în legătură cu ce nu se constată prezența erorilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.1.Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. 1), 5), 417 alin. 8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul procurorului Caragia Gheorghe, hotărârea atacată cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt.

Colegiul penal constată că argumentele din recursul declarat de procurorul Scutelnic Cătălin sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, hotărârile instanțelor corespunzând tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legale și întemeiate.

Instanța de recurs, respinge argumentele recurentului, precum că cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Gîlcă Anatolii urmează să fie încasate din contul acestuia or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru

demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Procurorul solicită în baza art. 227-229 Cod de procedură penală, încasarea sumei de 448 lei, suportate pentru efectuarea expertizelor medico – legale : raport de expertiză judiciară nr. 181 D din 19 decembrie 2017 (f. d. 34-35) și raportul de constatare nr. 460 din 08 decembrie 2017 (f. d. 36), făcând trimitere la art. 227-229 Cod de procedură penală și modificările survenite la art.143 Cod procedură penală în vigoare din 09.02.2018

Colegiul penal menționează că cerințele procurorului în acest sens sunt neîntemeiate, iar motivarea instanțelor privind respingerea cerințelor procurorului de încasare a cheltuielilor de judecată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată,

Astfel, se reține că efectuarea expertizelor medico - legală nr. 181 D din 19 decembrie 2017 (f.d.34-35) și nr.460 din 08 decembrie 2017 (f.d.36), au fost ordonate de către organul de urmărire penală, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării, iar potrivit prevederilor art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Totodată, la caz fiind relevante prevederile art.143 alin.(2) Cod de procedură penală (red. Legii Nr.66 din 05.04.2012), care stipulau că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, iar modificările la norma dată din 09.02.2018, nu au efect retroactiv.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, ca fiind nefondată.

Prin urmare, argumentele recurentului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Gilcă Anatolii Xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **19 septembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie